

ارزیابی وابستگی به چوب سوخت در روستاهای جنگلی شهرستان لردگان

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۱۴

کد مقاله: ۷۱۱۱۷

یاسر محمدی^۱، بیت الله محمودی^{۲*}، داود مافی غلامی^۳

چکیده

از شکل های متداول بهره برداری از جنگل های زاگرس، استفاده از چوب هیز می برای مصارف سوختی است. این نوع بهره گیری سنتی آسیب های زیادی را به ساختار و موجودیت اکولوژیک جنگل ها وارد ساخته است. شناخت و ارزیابی میزان وابستگی خانوارهای جنگلی به چوب هیز می، علاوه بر اینکه تصویر روشنی از میزان وابستگی جوامع محلی به جنگل را نشان می دهد، زمینه و بستری جهت اجرای راهکارهای جایگزین چوب هیز می را نیز فراهم می سازد. در همین راستا در این تحقیق با بهره گیری از روش پیمایش و تکمیل پرسشنامه از طریق مصاحبه با ۱۳۱ خانوار روستایی در ناحیه عرفی منج شهرستان لردگان در استان چهارمحال و بختیاری، درصد وابستگی به چوب سوخت در مصارف مختلف روستایی مورد ارزیابی قرار گرفته است. مطابق نتایج ۵۷/۷ درصد خانوارها جهت طبخ غذا از اجاق هیز می، ۶۹/۴ درصد از تنور هیز می، ۳۵ درصد از بخار هیز می، ۳۴ درصد از آبگرمکن هیز می برای گرم کردن آب و ۴۶ درصد از روستاییان از اجاق هیز می برای گرم کردن شیر و دوغ استفاده می کنند. در واقع می توان گفت جنگل نشینان در سامان های عرفی مورد مطالعه وابستگی شدیدی به جنگل برای تأمین و مصرف چوب هیز می دارند. توجه به توسعه زیرساخت های انرژی در روستاها و همچنین کاربرد انرژی های نو مانند انرژی خورشیدی، می توان تا حدود زیادی از وابستگی به چوب هیز می کاست و در نتیجه روند تخریب جنگل ها آهنگی کاهنده به خود گیرد.

واژگان کلیدی: انرژی سوخت، چوب هیز می، شهرستان لردگان، جنگل های زاگرس

۱- دانشجوی دکتری علوم جنگل دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۲- عضو هیأت علمی دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین دانشگاه شهرکرد (نویسنده مسئول: mahmoudi@sku.ac.ir)

۳- عضو هیأت علمی دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین دانشگاه شهرکرد